

Zpráva
o plnění protikorupčního programu SÚIP
2016

září 2016

Zpráva o plnění protikorupčního programu SÚIP 2016

V návaznosti na Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 a na základě dokumentu „Rámcový rezortní interní protikorupční program“ schváleného usnesením vlády ČR č. 752 ze dne 2.10.2013 vydal generální inspektor Státního úřadu inspekce práce příkazem č. 6/2014 Protikorupční program SÚIP ([PGI 6-2014](#)). S tímto programem byli seznámeni všichni zaměstnanci SÚIP a všech OIP. Státní úřad nadále pracuje v souladu s Vládní koncepcí boje s korupcí na léta 2015-2017.

Plnění jednotlivých částí protikorupčního programu

1. [Vytváření a posilování protikorupčního klimatu](#)

Vedoucí zaměstnanci seznamují své podřízené s konkrétními případy korupčního jednání, které bylo v rámci SÚIP zjištěno či odhaleno včetně důsledků takového jednání.

Státní úřad inspekce práce vydal Služební předpis č. 6/2016 ze dne 4.5.2016, kterým jsou stanoveny pravidla etiky státních zaměstnanců vykonávajících službu ve Státním úřadu inspekce práce. Pro všechny zaměstnance je stále závazný Etický kodex zaměstnanců rezortu MPSV vydaný Příkazem generálního inspektora č. 24/2012 a dále Kodex etiky zaměstnanců ve státní správě, který je přílohou Pracovního řádu vydaného příkazem GI č. 6/2007. V roce 2016 byl schválen Příkazem generálního inspektora č. 4/2016 Statut interního auditu včetně Etického kodexu interního auditora Státního úřadu inspekce práce. Etické kodexy jsou zveřejněny na intranetových stránkách úřadu. Každý nový zaměstnanec je s kodexy seznámen.

Do konce roku 2015 probíhalo po dobu sedmi měsíců pravidelné školení zaměstnanců Státního úřadu inspekce práce a rovněž zaměstnanců Oblastních inspektorátů práce v rámci programu OP LZZ „**Tvorba protikorupční strategie a vzdělávání zaměstnanců v oblasti protikorupčních opatření v rámci SÚIP, CZ.1.04./4.1.00/B6.00011**“. Jednalo se o dvoudenní školení s názvem: „Etika a protikorupční opatření“. Celkem se školení zúčastnilo 626 zaměstnanců z řad vedoucích zaměstnanců, právníků, zaměstnanců ekonomického oddělení, zadavatelů veřejných zakázek a všichni inspektoři. V rámci školení byly pořadatelem prezentovány obecné otázky etiky, příčiny a důsledky podvodu včetně konkrétních případů podvodů a korupčních kauz z praxe. S účastníky školení byla probírána jednotlivá ustanovení etických kodexů. V rámci výše uvedeného projektu se účastníci kurzu podíleli na dotazníkovém šetření, jehož výstupy byly využity k analýze protikorupčních opatření SÚIP a následně k vytvoření protikorupční strategie SÚIP. Součástí projektu bylo rovněž vypracování instruktážní videonahrávky: „Jak reagovat na korupci“, s obsahem zaměřeným na objasnění protikorupční strategie a názornými ukázkami protikorupčních opatření, včetně pozitivních i negativních příkladů, jak reagovat na případnou korupční nabídku. Všichni zaměstnanci SÚIP byli v průběhu listopadu a prosince 2015 seznámeni s obsahem videonahrávky. Od roku 2016 slouží videonahrávka pro potřeby vstupního školení při přijímání nových zaměstnanců.

Systém pro oznamování podezření na korupci v rámci systému SÚIP a ochrana oznamovatelů je realizován podle protikorupčního programu.

Dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, ze dne 15.6.2015, byla v rámci Státního úřadu inspekce práce zřízena doručovací anonymní schránka a rovněž mail:

protipravni@suip.cz, kam mohou státní zaměstnanci SÚIP vkládat či oznamovat podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným, státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu při výkonu statní služby, práce nebo veřejné funkce.

V roce 2015 byla dle NV č. 145/2015 Sb. přijata dvě oznámení. Ani v jednom případě nebylo prokázáno protiprávní jednání.

Do konce srpna 2016 byla přijata tři oznámení, z čehož první případ protiprávního jednání byl posouzen jako porušení služební kázně a byl postoupen kárné komisi, do doby odevzdání roční zprávy nebylo rozhodnuto o kárném provinění. U dalších dvou případů dosud probíhá interní šetření.

2. Transparentnost

Zvyšování pravděpodobnosti odhalení korupčního jednání napomáhá veřejná kontrola hospodaření systému SÚIP ze strany zaměstnanců i veřejnosti.

Na webových stránkách SÚIP jsou zveřejňovány informace podle protikorupčního programu a nachází se zde rovněž informace jak oznamovat protiprávní jednání zaměstnanců SÚIP, viz <http://www.suip.cz/oznamovani-protipravniho-jednani-zamestnancu-suip/>.

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

a) Identifikovaná korupční rizika a jejich ohodnocení:

Ve spolupráci se všemi útvary systému SÚIP a jednotlivými oblastními inspektoráty práce byla identifikována a ohodnocena korupční rizika a sestaven katalog korupčních rizik na rok 2016 ([Katalog](#)).

Celkem bylo zpracováno a hodnoceno 25 korupčních rizik, tj. o 7 více než loni, z nichž převážná většina souvisí s kontrolní činností a správním řízením. Z těchto rizik bylo vyhodnoceno 17 se střední významností vlivu a 8 s nízkou významností vlivu. Korupční rizika jsou řešena v rámci systému SÚIP nebo na jednotlivých OIP.

Mezi rizika se střední významností vlivu, která byla vyhodnocena pravděpodobností výskytu 3 – možné, ale stupněm dopadu rizika 4 – významné patří:

číslo	proces	podskupina typ rizika	popis projevu rizika
1.	kontrolní činnosti, správní řízení	B01 - podvod způsobený zaměstnancem	přijetí úplatku od kontrolované osoby, změna kontrolních závěrů, nepravdivá nebo neúplná kontrolní zjištění ve prospěch kontrolovaných osob
2.	kontrolní činnosti, správní řízení	B02 - protekcionismus	protěžování známého subjektu bez ohledu na přijetí úplatku
3.	kontrolní činnosti, správní řízení	B05 - zneužití informací a osobních údajů	zneužití informací o vnitřních poměrech kontrolované osoby
4.	kontrolní činnosti	B06 - nedodržení etického kodexu zaměstnanců ve VS	vyžadování úplatku, přijetí úplatku od kontrolované osoby
5.	kontrolní činnosti	B06 - nedodržení etického kodexu zaměstnanců ve VS	porušování mlčenlivosti, viz § 20 zákona č. 255/2012 Sb.
6.	kontrolní činnosti	B07 - střet zájmů	výkon agendy BOZP, PVP, NLZ u kontrolované osoby
7.	kontrolní činnosti	B09 - Zneužití pravomoci a funkce případně překročení pravomoci úřední osoby	zneužití informace z kontrolní činnosti ve prospěch kontrolovaných osob

Přehled počtu korupčních rizik podle ohodnocení významnosti vlivu

Pravděpodobnost vzniku rizika	Téměř jisté	5						Významnost vlivu Vysoká
	Pravděpodobné	4						
	Možné	3		1	10	7		Střední
	Nepravděpodobné	2	1		6			Nízká
	Téměř vyloučené	1						
				1	2	3	4	5
			Zanedbatelné	Nevýznamné	Střední	Významné	Krizové	
Stupeň dopadu rizika								

b) Monitoring kontrolních mechanismů omezujících korupci

Monitoring kontrolních mechanismů je prováděn v souladu s protikorupčním programem a nařízením vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.

Při nakládání s finančními prostředky na nákup materiálu a služeb maximálně využíváme e-tržišť Gemin nebo otevřenou výzvu, kde je umožněna přístupnost širokému spektru uchazečů. V případě nákupu materiálu a služeb malého rozsahu provádíme výběr zjišťováním cenových nabídek z internetu, či oslovením více možných dodavatelů. Pro veřejné zakázky např. stavebního charakteru, s vyšší potřebou finančních prostředků ze státního rozpočtu využíváme poradenství dodavatelských společností, vč. vedení celého výběrového řízení veřejné zakázky. U všech veřejných zakázek se snažíme dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Na základě doporučení interního auditu je naší prioritou rovněž tzv. přesoutěžení veřejných zakázek u dlouhodobých smluvních vztahů uzavřených v minulosti na základě aktuálně platných zákonných pravidel a předpisů, což přináší finanční úspory.

3. [Postup při podezření na korupci](#)

Při podezření na korupci se postupuje v souladu s protikorupčním programem.

V období září 2015 až srpen 2016 bylo šetřeno dvanáct oznámení korupčního jednání. Přičemž tři oznámení byla na základě interního šetření označena jako neprokázaná, z toho jedno oznámení jako lživé, u kterého po vykonaném interním šetření stěžovatel uznal nepravdivost svého tvrzení o korupčním jednání a Státnímu úřadu inspekce práce se omluvil. Dvě oznámení byla šetřena ve spolupráci s Policií ČR, z toho v jednom případě podezření na přijímání úplatků inspektorem. V tomto konkrétním případě se Státní úřad inspekce práce opakovaně obrátil na Okresní i Krajské státní zastupitelství a rovněž na Nejvyšší státní zastupitelství, všechny tyto instituce případ vyhodnotili jako nežádoucí jednání v rozporu s dobými mravy a etikou zaměstnance, avšak případ odložili, jelikož nenaplňoval skutkovou podstatu trestného činu.

Od ledna 2016 bylo zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce nahlášeno 5 případů pokusů o uplacení inspektora. Nejčastěji ve formě finanční hotovosti v rozmezí 5 tis. Kč až 1 tis. EUR. Rovněž byl zaznamenán pokus o poskytnutí úplatku dvěma láhvemi alkoholu. Všechny pokusy o poskytnutí úplatku byly nahlášeny interní auditorce, generálnímu inspektorovi a příslušnému místnímu oddělení PČR, která si doličné úplatky převzala a zahájila vyšetřování pokusu o uplacení včetně nezbytných správních úkonů.

Nejzávažnější případ podezření na korupční jednání státního zaměstnance oznámila Státnímu úřadu inspekce práce Generální inspekce bezpečnostních sborů, která v rámci své činnosti zahájila trestní stíhání státního zaměstnance SÚIP z podezření na spáchání trestného činu přijetí úplatku § 331 odst. 1, a odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Na základě oznámených skutečností bylo uvedenému státnímu zaměstnanci předáno generálním inspektorem vydané Rozhodnutí o zproštění výkonu služby.

Předposlední případ oznámeného podezření na korupčního jednání je vyšetřován ve spolupráci s PČR a dosud není uzavřen.

4. Přijatá protikorupční opatření:

- a) Inspektoři vykonávající kontrolu nelegálního zaměstnávání smějí kontroly provádět pouze ve dvojicích, jejichž složení je průběžně měněno. V případě očekávání potíží a komplikací i ve větším počtu zejména u kontrol ve večerních hodinách. Inspektoři vykonávající kontrolní činnost v ostatních oblastech mohou kontrolu provádět samostatně. V případě, že se však v průběhu kontroly vyskytne problémové chování kontrolovaného subjektu či se bude jednat o složitou kontrolu, a to jak věcně, tak právně, požádá kontrolující inspektor vedoucího oddělení o spolupráci dalšího inspektora. V krajním případě lze požádat o spolupráci právní oddělení. Složení kontrolní skupiny určuje příslušný vedoucí kontrolního oddělení. Složení kontrolních skupin bude namátkově měněno. Vedoucí inspektor má právo namátkově provést „ad hoc“ změny složení kontrolní skupiny či výměny inspektora a to i v průběhu probíhající kontroly.
- b) Provádí se plánování a přesná evidence kontrol. Každá kontrola musí být před zahájením zaznamenána. Všichni inspektoři mají povinnost vést evidenci své činnosti (kde se inspektor nachází) v kalendáři aplikace Microsoft Outlook. Plánování kontrol je prováděno cca 14 dní dopředu. V případě neplánované kontroly inspektor telefonicky oznámí vedoucímu útvaru zahájení kontroly a zajistí, že kontrola bude do kalendáře zaznamenána.
- c) Z jakéhokoli jednání s kontrolovanou osobou nebo jejími zástupci, účastníky řízení či s dalšími zúčastněnými osobami je sepisován protokol o jednání či jiný záznam. Inspektor je oprávněn z probíhající kontroly pořizovat zvukový či obrazový záznam, a to i bez souhlasu kontrolované osoby. Je však povinen kontrolovanou osobu s touto skutečností seznámit. Skutečnost, že je pořizován záznam, musí být uvedena v protokole. Záznam je pak součástí protokolu o kontrole.
- d) Je zdůrazňována nutnost dodržování právní úpravy zákona o kontrole a správního řádu upravující vyloučení osob pro podjatost. V případě, že budou dány podmínky k vyloučení pro podjatost, je inspektor povinen bezodkladně, nejpozději však nejbližší pracovní den, uvědomit svého přímého nadřízeného o okolnostech nasvědčujících tomu, že je vyloučen pro podjatost. V těchto případech je o jeho podjatosti rozhodnuto způsobem uvedeným v § 14 správního řádu.

- e) Při jakémkoli jednání kontrolované osoby, jejích zaměstnanců a dalších osob, které by bylo způsobivé vyvolat podezření, byť z pokusu korupčního jednání, je inspektor povinen toto ihned nahlásit svému vedoucímu, který určí další postup. Po návratu na pracoviště je dále povinen o této skutečnosti učinit úřední záznam s popisem skutkového děje, času, místa, osob atd. a s uvedením jak se zachoval. Tento záznam předloží svému vedoucímu. Inspektor je oprávněn na místo kontroly přivolat hlídku Policie ČR, pokud se domnívá, že je její přítomnost nutná, zejména při přímé korupční nabídce či vyhrožování ze strany kontrolované osoby falešným oznámením o poskytnutí úplatku, a o těchto skutečnostech neprodleně informuje svého přímého nadřízeného, případně vedoucího inspektora nebo jeho zástupce.
- f) K ústnímu jednání může být přiván jako svědek inspektor, který prováděl kontrolu. Toto opatření se týká zejména složitějších případů, kdy je třeba vyjasnit okolnosti kontroly, které nejsou dostatečně popsány v protokolu, nebo v řízení vyvstal rozpor mezi kontrolním zjištěním a tvrzením účastníka řízení ve správním řízení.
- g) Vedoucí kontrolních útvarů realizují namátkové kontroly inspektorů při provádění kontroly u kontrolovaných subjektů, případně se neohlášeně zúčastní kontroly jako člen kontrolního týmu. V následujícím období je vhodné zvýšit četnost prováděných kontrol.
- h) Jako další opatření, které obecně přispívá k předcházení a potírání korupce a neetického jednání zaměstnanců orgánů inspekce práce, je možno vnímat také průběžné zveřejňování informací o připravovaných či již uskutečněných vzdělávacích akcích na intranetových stránkách, včetně zveřejnění výstupů v podobě powerpointových prezentací z konkrétních vzdělávacích akcí.
- i) Pro maximální eliminaci korupčního jednání o případném stanovení sankční pokuty a její výši nerozhodují jednotliví inspektoři na místě kontroly. Výše pokuty je výsledkem správního uvážení na základě provedeného správního řízení, s přihlédnutím k zásadě legitimního očekávání uvedené v ust. § 2 odst. 4 správního řádu a k naplnění kritérií pro stanovení sankce uvedených v ust. § 36 zákona o inspekci práce, případně v ust. § 141 zákona o zaměstnanosti.
- j) Také v oblasti zadávání veřejných zakázek je věnována velká pozornost snížení či maximálnímu zamezení korupčních rizik. Veřejné zakázky jsou realizovány v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a příkazem Generálního inspektora č. 2/2014. Pracovníci SÚIP pro oblast zadávání veřejných zakázek provádějí metodické školení a poradenství kolegům z oblastních inspektorátů, včetně zpracování postupů a pokynů jak zadávat VZ. Jsou prezentovány vzorové zadávací dokumentace včetně příloh, součástí zadávací dokumentace jsou vždy zpracované a právním oddělením posouzené obchodní podmínky, tak aby vyhovovaly požadavkům SÚIP a co nejvíce minimalizovali případné rizika smluvního vztahu.
- k) Problematice rizika korupčního jednání zaměstnanců je v rámci SÚIP i OIP věnována trvalá pozornost na poradách vedení i poradách jednotlivých oddělení

5. [Vyhodnocení protikorupčního programu](#)

Protikorupční program je průběžně plněn. Z vyhodnocení programu vyplynula potřeba aktualizovat program, o nově zpracovanou protikorupční strategii Státního úřadu inspekce práce a doplnit informaci o nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.

V závěru roku 2015 byla zpracována „Analýza současného stavu boje proti korupci“ a předložena „Komparativní studie nastavení boje proti korupci v institucích srovnatelných se

SÚIP“. Z podkladů získaných z těchto dvou výše uvedených dokumentů byla zpracována „Protikorupční strategie SÚIP a implementační plán a postupy ve vybraných oblastech“. Protikorupční strategie SÚIP vychází z definovaných a podrobně popsanych silných a slabých stránek SÚIP, korupčních rizik a příkladů dobré praxe z obdobných organizací v okolních zemích.

Pro příští období je stanoven úkol implementovat protikorupční strategii dle implementačního plánu do Protikorupčního programu a začít realizovat postupně jednotlivé body protikorupční strategie s cílem minimalizovat korupční rizika, naučit se efektivně a cíleně hodnotit závažnost, výskyt a dopady korupčních rizik a přijímat opatření k řízeným rizikům. Dalším cílem bude rovněž stanovit přesné postupy při podezření na korupci a postupy pro hodnocení protikorupční strategie. Důležitým prvkem protikorupční strategie bude jmenování etické komise SÚIP, taktéž budou učiněny kroky ke sjednocení a doplnění aktuálně platných etických kodexů o konkrétní příklady střetu zájmů, korupčního a nevhodného chování. V praxi bude vymáhána kárná odpovědnost za porušení etických zásad zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn
generální inspektor SÚIP

Seznam použitých zkratk:

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
GI	generální inspektor
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NLZ	nelegální zaměstnávání
NV	Nařízení vlády
OIP	Oblastní inspektorát práce
OP LZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
PČR	Policie České republiky
PGI	příkaz generálního inspektora
PVP	pracovní vztahy a podmínky
SÚIP	Státní úřad inspekce práce